

Thử thách 30 ngày chinh phục Giải tích

Môn: Giải tích 2

TUẦN 1

Thời gian làm bài: 90 phút

ĐỀ BÀI

Bài 1: Viết phương trình tiếp tuyến và pháp diện của đường $\begin{cases} x^2 + y^2 + z^2 = 6 \\ x^2 - y^2 + z^2 = 4 \end{cases}$

tại điểm M (1, 1, 2)

Bài 2: Tính độ cong của đường $x = a \cos^3 t, y = a \sin^3 t$ tại điểm ứng với $t = \frac{\pi}{3}$

Bài 3: Hãy đổi thứ tự lấy tích phân trong tích phân sau:

$$\int_0^{2\pi} dx \int_0^{\sin x} f(x, y) dy$$

Bài 4: Tính tích phân sau:

$$\iint_D (4x^2 - 2y^2) dx dy$$

với $D: \begin{cases} 1 \leq xy \leq 4 \\ x \leq y \leq 4x \end{cases}$

Bài 5: Tính tích phân sau:

$$\iint_{x^2+y^2 \leq 1} \left| \frac{x+y}{\sqrt{2}} - x^2 - y^2 \right| dx dy$$

Thử thách 30 ngày chinh phục Giải tích

Môn: Giải tích 2

ĐÁP ÁN

Bài 1: Hướng dẫn giải:

$$\begin{cases} x^2 + y^2 + z^2 = 6 \\ x^2 - y^2 + z^2 = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^2 + z^2 = 5 \\ y^2 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \sqrt{5} \cos t \\ y = 1 \\ z = \sqrt{5} \sin t \end{cases} \quad (t \in [0, 2\pi])$$

Trong đó $M(1, 1, 2)$ ứng với $\begin{cases} \cos t_0 = \frac{1}{\sqrt{5}} \\ \sin t_0 = \frac{2}{\sqrt{5}} \end{cases}$

Ta có:

$$\begin{cases} x' = -\sqrt{5} \sin t \\ y' = 0 \\ z' = \sqrt{5} \cos t \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x' = -2 \\ y' = 0 \\ z' = 1 \end{cases}$$

Phương trình tiếp tuyến dạng tổng quát: $\frac{x-1}{-2} = \frac{y-1}{0} = \frac{z-2}{1}$

dạng tham số: $\begin{cases} x = 1 - 2t \\ y = 1 \\ z = 2 + t \end{cases}$

Phương trình pháp diện: $-2x + z = 0$

Bài 2: Hướng dẫn giải:

$$C(M) = \frac{|x'y'' - y'x''|}{(x'^2 + y'^2)^{\frac{3}{2}}} = \frac{1}{|3a \sin t \cos t|}$$

Độ cong tại điểm ứng với $t = \frac{\pi}{3}$ là: $C = \frac{4\sqrt{3}}{9|a|}$

Bài 3: Hướng dẫn giải:

Thử thách 30 ngày chinh phục Giải tích

Môn: Giải tích 2

Đầu tiên ta viết tích phân dưới dạng:

$$\int_0^{\pi} dx \int_0^{\sin x} f(x, y) dy - \int_{\pi}^{2\pi} dx \int_{\sin x}^0 f(x, y) dy$$

Sau đó, trong mỗi tích phân ta thay đổi thứ tự lấy tích phân. Khi y biến thiên từ 0 đến 1, x thay đổi từ $\arcsin y$ đến $\pi - \arcsin y$, còn khi y thay đổi từ -1 đến 0, x biến thiên từ $\pi - \arcsin y$ đến $2\pi + \arcsin y$. Bởi vậy, ta được hiệu các tích phân:

$$\int_0^1 dy \int_{\arcsin y}^{\pi - \arcsin y} f(x, y) dx - \int_{-1}^0 dy \int_{\pi - \arcsin y}^{2\pi + \arcsin y} f(x, y) dx$$

Bài 4: Hướng dẫn giải:

$$\text{Đặt } u = xy, v = \frac{y}{x}$$

$$J(u, v) = \frac{1}{J(x, y)} = \frac{1}{2v}$$

$$D': \begin{cases} 1 \leq u \leq 4 \\ 1 \leq v \leq 4 \end{cases}$$

$$I = \iint_{D'} \left(4 \frac{u}{v} - 2uv \right) \frac{1}{2v} du dv = \int_1^4 du \int_1^4 \left(\frac{2u}{v^2} - u \right) dv = \dots = \frac{-45}{4}$$

Bài 5: Hướng dẫn giải:

Chuyển sang tọa độ cực ρ, φ ta được:

$$\iint_{\substack{0 \leq \rho \leq 1 \\ 0 \leq \varphi \leq 2\pi}} \rho^2 \left| \sin \left(\varphi + \frac{\pi}{4} \right) - \rho \right| d\rho d\varphi$$

Thử thách 30 ngày chinh phục Giải tích

Môn: Giải tích 2

Tích phân theo miền D có thể biểu diễn dưới dạng tổng của các tích phân theo tập hợp

$$D_1: 0 \leq \rho \leq 1, \frac{3\pi}{4} \leq \varphi \leq \frac{7\pi}{4}$$

$$D_2: \sin\left(\varphi + \frac{\pi}{4}\right) \leq \rho \leq 1, \frac{-\pi}{4} \leq \varphi \leq \frac{3\pi}{4}$$

$$D_3: 0 \leq \rho \leq \sin\left(\varphi + \frac{\pi}{4}\right), \frac{-\pi}{4} \leq \varphi \leq \frac{3\pi}{4}$$

Trong các miền D_1 và D_2 hàm $\alpha(\rho, \varphi) = \sin\left(\varphi + \frac{\pi}{4}\right) - \rho$ là âm, còn trong miền D_3 nó dương. Như vậy, nếu chuyển từ tích phân hai lớp sang tích phân lặp, ta được:

$$\int_{\frac{3\pi}{4}}^{\frac{7\pi}{4}} d\varphi \int_0^1 \rho^3 - \rho^2 \sin\left(\varphi + \frac{\pi}{4}\right) d\rho + \int_{\frac{-\pi}{4}}^{\frac{3\pi}{4}} d\varphi \int_{\sin(\varphi + \frac{\pi}{4})}^1 \rho^3 - \rho^2 \sin\left(\varphi + \frac{\pi}{4}\right) d\rho -$$

$$\int_{\frac{-\pi}{4}}^{\frac{3\pi}{4}} d\varphi \int_0^{\sin(\varphi + \frac{\pi}{4})} \rho^3 - \rho^2 \sin\left(\varphi + \frac{\pi}{4}\right) d\rho = \dots = \frac{9}{16}\pi$$